

Förbovärdetsblad

Våren 2012 • Till dig som bor hos Förbo i Lerum och Stenkullen.

Se filmen om Höjdevändan

Vi har tagit fram en film om Höjdevändan i Lerum, Sveriges första plusvärmehus i flerfamiljhus. Se den på vår hemsida!

Visste du att...

...i Sverige äter vi varje år 2 000 ton ägg under påskveckan. Det är dubbelt så mycket som under en vanlig vecka. Under själva påskafteon mumsar vi i oss upp till sex miljoner ägg i timmen.

Hur slänger man...

...äggkartonger?

Alla förpackningar som exempelvis äggkartonger, mjölkpaket, toarullar och vadderade kuvert ska sorteras bland pappersförpackningar. Insamlade förpackningar går tillbaka till pappersbruken för att bland annat bli nya förpackningar eller pappskiktet på gipsskivor.

Snygga tulpaner längre

Snitta om stjälkarna på den nya buketterna cirka en centimeter med en vass kniv.

Ställ dem i kallt vatten och låt plasten eller papperet vara kvar några timmar så håller de sig raka längre.

Låt gärna tulpanerna stå svalt på natten.

Ställ dem inte nära fruktfat eftersom de vissnar fortare av den etylengas som frukt utsöndrar.

Byt till nytt kallt vatten varje morgon och snitta om dem varannan eller var tredje dag.

Foto: Jeannette Larsson

Skinnefjällsbarnen Benjamin Hellström, Oscar Hellström, Olivia Bergstrand, Felix Bergstrand, Zackarias Nilsson och Nellie Nilsson förbereder sig inför den stundande påsken. Se till att ladda med godis hemma när påskkärringarna och -gubbarna kommer på besök.

Ladda med godis – nu kommer vi!

Påskkärringen är enligt svensk folktro en häxa som flyger med sin kvast, svarta katt och kaffekittel till Blåkulla på skärtorsdagen för att sedan återvända på påskdagen. Traditionen med påsksmällare har uppkommit för att skrämman hemvändande påskkärringar.

Idén med påskkärringar anses komma från 1600-talets häxprocesser.

Det är osäkert när barn började klä ut sig till påskkärringar i Sverige, men seden var spridd i västsvenska städer vid mitten av 1800-talet. Påskkärringar förekom mest i Bohuslän, Dalsland, Värmland och Västergötland då barnen under påskaftonkvällen begav sig ut för att tugga.

Nu för tiden går barnen utklädda till påskkärringar runt bland bostadshusen i kvarteret, ringer på, önskar glad påsk och överlämnar små tecknade påskbrev som de själva ritat. Som tack bjuds de vanligen på godis som samlas i exempelvis en korg. Under senare tid har det även blivit vanligt att barn får klä ut sig till påskkärring på förskolor.

Påskharen är en annan påsksymbol som ofta förknippas med påskägg. Enligt traditionen är påskharen påskens motsvarighet till julomtten som kommer med färgglada påskägg fyllda med godis till barnen. I många familjer anordnas lekar där påskäggen göms och barnen får leta efter dem i tron om att påskharen gömt påskäggen.

Ursprungligen kommer traditionen från Tyskland. I Sverige ser vi mest påskharar i form av chokladfigurer. Harens legendariska fortplantningsförmåga gör den även till en symbol för fruktsamhet och livets återkomst efter vintern.

Källa: Wikipedia

Öppettider på förbovärdskontoren under påsk:

Skärtorsdag, den 5 april är det telefoni 7.30–9.00 som vanligt. Men öppet hus är inställt.

Långfredag den 6 april och måndag den 9 april – **annandag påsk** – håller Förbo stängt.

Om det inträffar något akut så ring **larmtjänsten** på 031-703 13 34.

Glad påsk

önskar vi på Förbo!

Entreprenörerna som tittar fram i vårsolen

Titta på solen. Enligt Annika Larsson är det viktigt att ha koll på väderstrecken för den som har uteplats eller balkongglådor.

- Har du söderläge fungerar det bra med prunkande blommor. Men är det norrläge är det bättre att satsa på bladväxter som rhododendron och funkia.

Som trädgårdsarbetare får du vara ute mycket. Fast inte bara när solen skiner.

– Man vänjer sig vid regn, säger Annika Larsson, på Svensk Markservice.

Annika, som är utbildad landskapsingenjör, jobbar med uppdrag i Förbos kvarter i Kungälv kommun. Flera saker ingår i firmans uppdrag, som att rensa ogräs, sköta gräsmattor, tömma papperskorgar, klippa träd och buskar med mera.

Men stora bostadsområden, lantbruk eller balkongglådor – en sak är gemensam just nu. Det är hög tid att börja odla.

Text och foto: Thomas Drakenfors

ANNIKAS TRE BÄSTA TIPS

1 Kryddor är nyttoväxter. Har du inte så mycket plats får du som regel ändå rum med några kryddväxter. Exempelvis gräslök, korianter och oregano. Vanliga postorderfröer duger gott.

2 Satsa på bra jord. De billigaste sorterna innehåller mycket torv och inte så mycket näring, det gör att jorden inte står sig så bra. Hör efter på närmaste handelsträdgård.

3 Börja i tid. Sätt i gång och rensa ogräset tidigt på säsongen. Det gör att arbetet blir enklare längre fram.

Fina rabatter och grönytor är ingen småsak för Förbo.

– Det har stor betydelse för intrycket av ett område, säger Katarina Svängård, utemiljöansvarig.

Hos Förbo är det entreprenörer som sköter utemiljön och de spelar en viktig roll som företagets representanter i bostadsområdena.

– Vi lägger stor vikt vid att samarbetet

mellan entreprenörer och förbovärdar fungerar så bra som möjligt, säger Katarina Svängård.

Tjänsterna upphandlas enligt Lagen om offentlig upphandling, oftast för två år i taget med möjlighet till två års förlängning.

Vad avgör vem som får jobbet?

– En kombination av pris, miljö, kvalitet och referenser.

Thomas Drakenfors

ARBETAR PÅ KORT- OCH LÅNGSIKT

Den dagliga skötseln, till exempel att klippa gräsmattor, rensa rabatter och ansa häckar, sker kontinuerligt i Förbos mer än 50 bostadsområden.

Lika viktigt för att förbättra och utveckla utemiljön är det långsiktiga arbetet, till exempel genom att rusta upp eller göra om en utemiljö som är föråldrad.

Jagar efter damm. Systrarna Maila Pirkkainen och Riitta Seppä har jobbat med städning sedan 70-talet. Maila och Riitta äger firman själva och anlitas av Förbo som entreprenörer i Mölndal, Lindome och Källered.

Foto: Thomas Drakenfors

Systrar på smutsjakt

Städning är ett jobb som har sina fördelar.

– Vi får mycket fin uppskattning från hyresgästerna, säger Riitta Seppä som tillsammans med sin syster Maila Pirkkainen städar åt Förbo.

I snitt en gång i veckan sopas och svabbas trapphusen.

– Vi kollar även fönstren varje gång, även om vi egentligen inte behöver, säger Riitta.

Men rena fönster gör stor skillnad för intrycket, det känns liksom extra rent.

Några gånger om året blir det mer omfattande städpass.

Förr var det vanligt att folk förvarade saker i trapphusen, det gjorde jobbet svårare. Men efter flera brandolyckor har nya lagar tagit fasta på risker som att sakerna kan sprida farlig rök om det börjar brinna, och vara i vägen vid utrymning.

Så nu för tiden är det oftast helt tomt i trapphusen, vilket Riitta och Maila är glada för.

Ni har hållit på i trettio år, hur orkar ni?

– Vi håller oss i form, med dans och gymträning.

Thomas Drakenfors

Personliga hem

Hallå där Renée Lernestam, ansvarig för Personliga hem.

Ni gör stickprovskontroller efter att jobben är utförda?

– Entreprenörerna gör bra jobb, men vi vill ändå säkerställa att det inte blivit några missförstånd. Hyresgästerna ska få den kvalitet som de har rätt till. Det är ju de som betalar.

Blir det alltid bra?

– Nästan alltid. Men det kan handla om nya entreprenörer som inte är vana vid att arbeta med oss. Vi har ju hus från många olika epoker, en del är 300 år gamla medan andra är helt nya. Det gör att det kan vara svårt att förstå exakt hur vi vill ha det.

Vem utför stickproven?

– Det gör våra förbovärdar och när de har synpunkter så reagerar entreprenörerna alltid snabbt.

Hur många gör val inom Personliga hem varje månad?

– Mellan 150 och 200. Det vanligaste är målning och tapetsering, saker som gör stor skillnad för ett hem. Dessutom är det betalt efter sex år, vilket är förhållandevis snabbt.

Sopningen drar igång 1 april

Många väntar på att allt vintergrus – flis som det kallas på fackspråk – ska sopas upp. Men det dröjer lite till.

– I våra avtal om snöröjning bestämmer vi att entreprenörerna ska ha beredskap från 1 november till 31 mars, säger Krister Lundgren, inköps- och miljöchef på Förbo.

1 april börjar arbetet med utemiljöerna, där flisupptagningen ingår.

– Entreprenörerna har ett par veckor på sig att ta upp gruset.

Arbetet planeras i samarbete med Förbo, och en anledning till att de avvaktar till början av april har med årstiden att göra.

– Vi vill vara säkra på att all snö har fallit, annars får vi sanda igen. Och då får vi börja om med flishantering, säger Krister Lundgren.

Bra jobb med miljön

Förbo jobbar på ett bra sätt med frågor kring kvalitet och miljö – nu har företaget fått den saken bekräftad. I höstas blev verksamheten certifierad både enligt ISO 9001 och ISO 14001 – kvalitets- respektive miljöcertifiering.

Certifieringen av kvaliteten siktar in sig på flera saker. Allt från hur medarbetarna svarar i telefon till hur de jobbar för att undvika driftstörningar. Processerna blir analyserade och kartlagda.

När det gäller miljön tar företaget en närmare titt på hur de minskar sin användning av resurser och sin belastning på naturen.

Efter att certifieringarna är genomförda sker ständiga granskningar så att arbetet går vidare på rätt sätt. Dels gör Förbo egna kontrollerar två gånger om året, dels gör en oberoende revisor en granskning varje år.

Men frågorna kring kvalitet och miljö är inte nya för Förbo.

– Vi har jobbat med dem i flera år. Men certifieringarna gör att vi får mer struktur på arbetet, säger vd Ulla Hamnlund-Eriksson.

Intertek

Intertek

Världen släcker ner...

2011 deltog vartannat hushåll i den världsomspännande manifestationen Earth Hour. I år hoppas Förbo på ett ännu större deltagande.

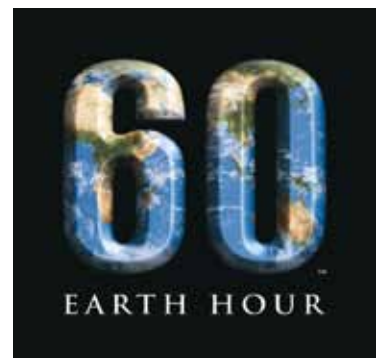
Men den stora poängen är inte att spara energi under bara en timma.

– Earth hour går ut på att uppmärksamma klimatfrågan och få människor att göra "grönare val", säger Anna Granander, marknads-kommunikatör på Förbo.

Kanske köra lite mindre bil, förbruka mindre vatten, släcka och sänka värmen när lägenheten är tom med mera.

Förra året deltog 52 procent av svenskarna, vad tror du om årets manifestation i Förbos kvarter?

– Jag hoppas så klart på ännu fler.

Lone Moum

– årets Förbostipendiat

Förbos ungdomsidrottsstipendium 2011 för flit och god kamratskap gick till Lone Moum som fick ta emot priset från juryns ordförande, Bo Cedergårdh i Förbohallen.

Lone Moum spelar ishockey i Lerums BK och var överraskad, men glad.

– Jag blev jättechockad! Men det är jättekul. Nu hoppas jag såklart att fler tjejer vill prova på ishockey och att vi får lite fler träningstider så vi kan bli ännu bättre, säger Lone.

Hon berättar att det är en speciell situation att som tjej spela hockey och samtidigt plugga på bygglinjen. Det är ju "bara killar som kan göra det". Men Lone tycker tvärtom.

– Ja, jag tycker det är roligast. Varför skulle inte jag kunna göra det bara för att vissa tycker det är konstigt?

JURYNS MOTIVERING

"Lone Moum tilldelas Förbos ungdomsidrottsstipendium 2011 för sitt stora engagemang i skolarbetet och ishockeyn. I sin uppgift som tränare i Tre Kronors hockeyskola är hon en stor förebild, inte minst som ung tjej i en manligt dominerad sport. I sitt skolarbete på Bygg och Anläggning på Dergårdsgymnasiet är Lone med sitt utprägnade ett föredöme i studier och kamratskap."

OM FÖRBOS UNGDOMS- IDROTTSSTIPENDIUM:

Förbos ungdomsidrottsstipendium är instiftat för att stödja ungdomar som visar flit och god kamratskap inom idrotten så att de kan utvecklas och vara förebilder för annan ungdom i Lerums kommun. Stipendiet delas ut en gång per år och delades ut första gången 2005 i samband med invigningen av Förbohallen.

Håll katterna långt från sandlådan

Nu när våren kommer och barnen börjar leka i sandlådan är det extra viktigt att hålla koll på sina katter. Som kattägare har du skyldighet att se till så att inga olägenheter uppstår. Vi har haft problem med katter som gör sina behov i sandlådan, vilket naturligtvis inte är så roligt för barnen som leker där. Håll koll på ditt husdjur så hoppas på fräscha sandlådor resten av året. Ett annat problem har varit katter som lagt sig på parkerade bilar eller hoppat ner i barnvagnar.

Koll på vitvarorna

Hur fungerar tvättmaskinen? Rengör du luddfiltret på torktumlaren? Har du rätt temperatur på kyl och frys?

Som hyresgäst är det jätteviktigt att ha bra koll på sina maskiner och vare sig de är gamla eller nya behöver de underhållas på rätt sätt. Är du osäker på hur du ska göra finns ofta svaren i instruktionsboken. Saknas den är det bara att höra av sig till ditt förbovårds kontor så hjälper vi dig.

Det här är på gång

Kommande arbeten

Flisupptagning: Den 1 maj ska allt flis vara bortsopat.

Pågående arbeten

Hulan: Renovering av tegel på gavlarna fortsätter.

Kullgårdsvägen: Åtgärder av besiktningens anmärkningar från femårsbesiktning pågår.

Alla områden: Vi gör radonmätning.

Avslutade arbeten

Hulan: Fjärrvärmeanslutningen är klar.

Fyra av med tillstånd

Att skjuta raketer till påsk eller nyår är en gammal tradition. Men det är inte riskfritt och trots att det numera är 18-årsgräns för att köpa och använda fyrverkerier är de flesta som råkar illa ut minderåriga. Att skjuta raketer i ett bostadsområde är olämpligt, vill du ändå göra det krävs ett tillstånd från polisen.

Tänk på att...

...sortera noggrant på återvinningsplatserna, både Förbos egna och kommunens återvinningsstationer. Platta till kartonger ordentligt.

Anmäl autogiro i din internetbank

Gör det enkelt för dig – betala hyran via autogiro! Anmäl direkt via din internetbank så går det fortare och du kan vara säker på att uppgifterna blir rätt från början. Du kan även ladda ned en blankett på vår hemsida, www.forbo.se, eller ringa växel (031-746 50 00) så skickar vi en blankett som du kan fylla i.

GÖR DET ENKELT FÖR DIG!

GÖR DIN SERVICEANMÄLAN PÅ VÅR HEMSIDA:

WWW.FORBO.SE

När du vill nå oss

Telefonmorgon: vardagar 07.30–09.00

Öppet hus: torsdagar 15.00–18.00. Under påsken ser öppettiderna lite annorlunda ut, se information på första sidan.

Förbovårdskontoret i Lerum

Haegerströms Väg 4B, 443 30 Lerum

tel: 0302-161 80 **fax:** 0302-180 88 **e-post:** forbovard.lerum@foerbo.se

Träffa oss när det passar dig: ring och boka tid med oss.

Akuta ärenden eller vid störningar på kvällar och helger samt fredagar efter kl 13.00: vår larmtjänst, 031-703 13 34

Vid besvär med skadedjur: Anticimex, 031-742 26 00

Vid fel på tv-kanaler: AT-installation, 031-776 85 00

Lars-Peter Bjerthin

Camilla Castro

Lennart Zackrisson

Joakim Johansson

förbo